

Sárospataki

Iszsági Közlöny

Főszerkesztő :

Szöke István

Társszerkesztők :

Kiss Géza és Sőreghy János

Felelős szerkesztő :

Gaál István

Tartalom : Szöke István : Húsvét. —
— Kerekes György : Ráskay Lea cik-
lus (vers). — Flamma : A művész. —
Dr. Végh János főgimn. tanár : Az aes-
thetikai kultúráról. — Györék József :
Kezdődő szerelem (vers). — B. D. :
A Mester. — Gesztelyi Nagy László :
A nő társadalmi és jogi helyzete. —
Kiss Géza : Szövöd a koronád (vers).
— Seigneur Emil : Montaubani diák-
élet. — Szigethy Ferenc : Olchvály
László. — Garaczi Imre : A mi el-
jegyzésünk (vers). — —l. —n. : Jegy-
zetek. — Egyleti élet. — Hírek. —
Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

Megjelenik

havonta egyszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :

Sárospatak. Kollégium.

Előfizetés

egész évre 4 kor.

Sárospatak legrégibb és legnagyobb férfiszabó divatüzlete (Városháza épületében)

Weinberger Sámuel férfiszabó.

Felhivom a m. t. ifjuság b. figyelmét, hogy a közeledő tavaszi időnyre legolegánsabb és legjutányosabb áru, elsőrendű tavaszi ruhákat készítek.

Kényelmes fizetés!!

Tekintettel az előrehaladott téli időre, nagy raktáromon levő férfi, fiúöltönyök és téli kabátok leszállított árban kaphatók!

Kundráth János

sárospataki cipésmester (Patika-köz) készíti a legolegánsabb és legtartósabb uri és női cipőket. Legfinomabb kivitel. Olcsó ár. Minden részről a legteljesebb elismerés. Az ifjuság számára különösen nagy árkedvezmény!

HIRDETÉSEK

felvétetnek

e lap kiadó-

hivatalában.

Miért

kap annyi megbizást a kassai Haltenberger-féle ruhafestő, vegytisztító és gőzmosógýár?

Mert

a cég teljesen megbízható, a munkája gyors és kifogástalan és az árai jutányosak. Képviselet Sárospatakon az ifj. DANGZIGER JÓZSEF cég

Igen tisztelt Uraim!

Szives figyelmöket arra hívom fel, hogy

áru- házamban

mindennemű uridivat cikkeknek árait mélyen leszállítottam, ennél fogva kérem szives bevásárlásaiknak minél előbb való eszközzésére. Magamat szives pártfogásukba ajánlva, vagyok kitűnő tisztelettel

Deutsch Hermann

Nagy alkalmi vásár!?

HUSVÉT.

Légy üdvözölve lombfakasztó kikelet; légy üdvözölve lombfakasztó tavasszal jött husvét szép reggele!

Legyetek üdvözölve a letűnt századok ködén át is ti porrá vált szívek és égbe szállott lelkek, amelyekben lánggyultak egykor a sírból kitört eszmék, a husvéti hit és remény, a feltámadás, halhatatlanság és örökélet édes bizonyossága ama szép reggelen, husvét szép reggelén!

Legyetek üdvözölve ti szent eszmék, ti nagy igazságok, az emberi lélek legdrágább kincsei, amaz első husvét reggelén csordultig megtelt szívek gyönyörű virágai, legyetek üdvözölve, hozsánna néktek!

Ti akkor jöttetek a lelkekről borulatot üzni, letört reményekre új virágzást hozni, mikor már a kétségbeesés kezdett uralkodni, mikor már . . . elvégeztetett minden, ama szent és igaz lehajtván fejét, kibocsátá lelkét s meghalt . . . a Golgotán, keresztfán.

Mikor vérbefult az eszme, sírba hanyatlott a legyőzött igazság, mikor már elcsendesült a megrendült föld, kiderült a beborult ég, de kialudtak a százados remények és lőn nagy csendesség.

Ti akkor jöttetek, s nyomotokban új kikelet, új virágzás támadt a lelkek világában, új ég és új föld, évezredek borulatán áttörő, világító sugár . . . akkor, husvét szép reggelén.

* * *

S ma?! . . . Mintha estelednék, mintha újra beborulna?!

Mintha hamuvá vált volna az egykor eleven lángokkal lobogó husvéti szent tűz?! Mintha a rég porrá vált szívekkel és égbe szállott lelkekkel együtt ama csodás erejű husvéti hit is eltűnt volna a földről, mely a századok viharában a legsötétebb borulatokon át is mindig a megnyílt sírra s a megnyilatkozott égre mutatott, a legkésőbbbejövő harcok idején, a vérözönökben és lángtengerekben, a máglyákon és gályákon, mindenütt és mindig az élet diadalát hirdető angyali szózatot hallatott. Mintha sorvasztó szél fujna, fojtogatva és öldökölve a husvéti szent eszmék gyümölcstermő virágait?! Mintha a kétezer éves keresztyénség fundamentomait felszaggató ujjabb földrengés távoli moraja hallatszanék?! Mintha a kétezer éves igazságok — miután nagy alapítójukhoz hiven bizonysgot tettek, az igazságról — a Golgotha útján hurcoltának fölfelé?!

Rosz időket élünk, rosz csillagok járnak . . .

Ti szent eszmék, ti világot ujjászülő, uj eget és uj földet teremtő igazságok, jertek, szálljatok szívünkbe s hozzatok rá uj életet; töltsétek meg hittel, szent lelkesedéssel, csodás hatalommal és erővel, husvéti örömmel, husvéti reménnyel! Mondjátok nekünk, tanítsatok meg bennünket a lezajlott századokból kiragyogó nagy igazságra, hogy a letiport igazság, a vérbefojtott eszme feltámad és diadalra száll, hogy nagypéntekre husvét következik, hogy amig lesz e földön letört remény, csalódott lélek, töviskoronát hordozó élet, lesz fájdalom és könnyhullatás: lennie kell husvéti hitnek, husvéti reménynek! Jöjj, te uj életet teremtő, csodás erejű, örökéletű krisztusi szellem s lelkünk háborgását csendesítsd le, a jövőért való aggodalmunkat oszlasd el, hozz uj reményeket, mint egykor . . . husvét szép reggelén!

* * *

Emelkedjete fel, óh mi lelkeink, husvét örömsugaras reggelén, emelkedjete fel a hit és szeretet szárnyain ama szent magaslatra, honnan a letűnt századok kódén át is tisztán látva, megértitek e nap csodás történetét s az angyali szózatra édes visszhang támad: Jézus él! Jézus ma és tegnap, ma és holnap, ma és mindörökké ugyanaz!

Szöke István.

Ráskay Lea ciklus.

SZERENÁD RÁSKAY LEÁNAK.

Elhangzott régen az esti harang.
 Elaludt a mécs. Nagy csönd lett, nyugodt.
 Szomorú árnyal szállt le az éjjel,
 S az öreg Dunán pár hab suttogott.

Aludni tértek a bús apácák . . .
 Elcsitúlt minden, kihalt a sziget
 A régi hársak bókoló lombját
 Gyöngye szél ritkán legyintgeti meg.

Fönt a klastromban egy kicsiny szobán
 Finom fátylat sző a hold világa . . .
 Fehér ágýában álmatlan, piheg
 A legifjabbik Dömés apáca.

Friss hamvú mellén hűs vágy remeg át,
 Hogy lásson, lassan lehúnyja szemét
 És lát szent csodát: . . . gyönyörű kertben
 Szép regős dallal várja kegyesét . . .

Lát szent csudákat: csókot, ölelést. —
 Piros arcú lányt — mint nyillott rózsa —
 Szép, deli ifjút . . . Bús a valóság,
 Ki tehet róla . . . ki tehet róla?!
 — — — — — — — — — — — — — — — —

Kóbor hegedűs sirongó lantján
 Künn a szép éjben hangzott egy nóta:

Szálló szellő szomorúan
 Szerelemről suttogat,
 Futó felhőn messze hordja
 Az én könnyes, bús bánatomat . .

Fehér rózsza, fehér leány
 Húll a könnyem utánad,
 Seregestől veri sátrát
 Fölébbem a keserű bánat.

Ágyam: a föld. Párnám : a kő.
 Bétakaróm : a bánat.
 Szép reggelen, ha ébredek
 Velem kél föl mindig a bánat . . .

Jöttem hozzád volt kegyesem,
 Szánd meg híved sírj vele.
 Dobj egy rózsát, ejts egy könnyet:
 Ez az álmunk, nászunk éjjele.

Sohsem látlak, sohsem láthatsz . .
 Szegény párák mi ketten.
 Elbujdosom. Halni megyek :
 Mondj egy meleg imát érettem.

Elhalt a nóta . . . Messzire hordta
 A szomorú dalt halk szellő széjjel.
 Szegény, bánatos Ráskay Lea
 Soká, soká, sírt akkor az éjjel.

Kerekes György.

A MŰVÉSZ.

A művész unottan dobta le a frakkját, s kényelmes házikabátba bújva ült le a kandalóhoz.

Eloltotta a villanyt, s a lángokba nézett. A kékes lángnyelvek összeölelkeztek az égő pirossal, s hirtelen különös színű sötét láng lett belőlük. De csak egy pillanatra; a másik pereben már ismét külön lobogott mindegyik, szeszélyes, leirhatatlan alakokat öltve. Sokáig nézte, szinte a szeme is belekáprázott. De olyan jól esett neki ez a mozdulatlan nyugalom, ez a hangtalan, nagy csönd.

A nagy zaj után; az ünneplés, a taps, a sok-sok gratuláció után. Ma megint nagy sikere volt. S ez fáradtá tette. — Unni kezdte már ezt a megszokott, lelkes ovációt, amelylyel pusztá megjelenését is honorálták. Ezt az imádat féle rajongást, amellyel a játékát hallgatták. A sok forró tekintetű, kívánatos, szép asszonyt, akiknek a nézése azt mondja: a tied leszek, ha akarsz, mert megbabonáztál. A rajongó, ideális, fehér leányok rosszul fogalmazott, nagy, szálkás betűkkel írott illatos leveleit — mindent, mindent.

Unni kezdte lassankint a nagy kényelmet, jólétet is, amelyben élt; s sokszor gondolt vissza arra az időre, amikor még ismeretlen senki volt, csak a lelkében élt a szikrája a reménységnek, hogy egyszer majd máskép is lesz; egyszer, amikor eljön az ő órája. . . .

Akkor talán még beszélni sem mert volna a terveiről, álmairól senki előtt; mert félt, hogy kikacagják, rajongó bolondnak hiszik érte. Őt, az egyszerű, szegény kis sarki boltos fiát, aki órákat adott a mészáros, meg a gazdag pék fiainak; hogy legyen miből tandíjat fizetni, meg néha napján jusson egy félselyem, olesó-fajta nyakkendőre is. Oh milyen nyomoruságos, gyötrelmes élet volt az! A társai többnyire jómódu fiuk voltak, elegánsak, csinosak; ő úgy festett köztük: mint egy kis öreg; nagy, sima homlokával, gondolkozó, komoly arcával, s kifényesedett, kopott ruháival, félretaposott sarku cipőivel. Nem is igen járt velök. — Inkább a szomszédék Rózsikájánál töltötte a szabad idejét. Talán oda sem annyira a leány, mint inkább a zongora vonzotta. Nagy, régi, lehangolt zongora volt; de ha ő hozzáért a megsárgult billentyűkhöz, olyan varázsosán szép hangokat tudott kicsalni, hogy sokszor maga is esodálkozott rajta. Pedig nem is tanította soha senki. Az egyik tanítványától tanulta meg a hangjegyeket; aztán

mindig olyankor ment oda, amikor az zongoraleckét vett. Leült egy sarokba, s minden szóra, hangra figyelt; s amikor a tanár elment, odaült a zongorához, s elpróbálta mindazt, amit aznap hallott. Egyetlen hiba nélkül. A kis vereshaju mészáros gyerek nem tudott eleget csodálkozni, hogy lehet az, hogy ilyen jól tud mindent; holott ő már egy hangra sem emlékszik. S biztatta, próbálja még egyszer, aztán ismét, s a végén elmúlt a leckeóra, latin igeragozás helyett — skálákkal.

Senki sem sejtette, mivel van tele a lelke, miről álmodozik a szomszédék nagy, rozoga zongorája mellett; s azt hitte: egészen az ő titka ez a sejtelmes, reménységgel teli boldog álom; míg egyszer az igénytelen kis lány, a szomorú-szemű Rózsika meg nem szólalt:

— Én tudom miről álmodozik maga ilyenkor Gyuszi! amikor félig lehunyja a szemét, a kezei meg inkább csak simogatják, mint ütik a billentyűket. Ezek a soha nem hallott lágy akkordok elmondanak nekem mindent. Na csak ne szakítson félbe, hallgasson tovább; hisz azért, hogy ilyen igénytelen, kis lány vagyok, van bennem valami, ami megkülönböztet a többi csacska, üresfejű lánytól. Benső, lelki életet élek. Sejtéseim, álmaim vannak. Lássa, én megéreztem mi van a maga lelkében: remények, álmok a hirről, dicsőségről, nagyságról. . . . Kitűzött maga elé egy célt; azt el kell érnie. Érti az erőt, amellyel oda juthat, a zseni-álítást, mely a kiválóságra predesztinálja. . . .

Lássa, sokszor, amikor úgy a zongora mellett ül, úgy képezelem: mintha az az álom már valóra is vált volna. . . . Látom magát, mint nagy, nagy embert, sokaktól körülvéve. . . . hallom a tapsokat, az elismerést, az elragadtatás hangját. . . . látom a babért, amellyel elhalmozzák. . . . látom a szerelmes asszonyok kigyúladt arcát, ragyogó szemeit. . . .

Mindent látok. . . . és amilyen örömmel tölti el ez a lelkem, ép olyan fájdalmat is érzek ilyenkor — mert tudom azt is, ami ezután következik. . . .

— Miért nem folytatja Rózsika?

— Azért, mert erről nem kellett volna beszélnem. Jobb lett volna, ha ott marad a lelkemben eltemetve, örökre. Egyedül az én titkomnak: hogy nagyon fog nekem hiányozni ha elmegy; nagyon fog fájni, ha többé nem gondol rám. . . .

— De hisz mi mindig ilyen jó pajtások maradunk Rózsika. El sem tudnám felejteni; meg nem is akarom. Maga az egyetlen, aki a lelkembe lát, aki megsejtette, megérezte mindazt, ami az

életem egyetlen célja. Ha mindez valóra válik: osztozom az első babéron, magáé lesz az első taps mindig. . . .

Aztán . . . aztán mégsem úgy lett. . . .

Váratlanul mint egy égi csoda, jött a hír: hogy gazdagok lettek. Egy távoli rokonuk hagyta rájuk minden vagyonát. A kis sarki boltot eladták s elköltöztek onnan. Ő külföldre ment, híres mesterek képezték ki — s feléje sem nézett soha többé a szülővárosának. Talán rá sem gondolt. Az első nagy sikerek valószínűsége lázba hozták, megrészesítették a tapsok — s végképp elfelejtkezett eddigi életéről, mindenről . . .

Feljebb, mindig feljebb vágyott. Tanult, hogy minél tökéletesebbet nyújthasson. Ujabb, nagyobb, mindig nagyobb sikert akart. Mással nem törődött. Észre sem akarta venni a sok szép szerelmes asszonyt; nem vágyott a csókokra, nem kellett a lázas kaland. . . .

A kandalóban kialudtak a lángok, csak a parázs izzott. — Kellemes meleg volt, de a művész mégis összeborzongott, mintha fázna. Összebb huzta magán a kabátot, s merev szemekkel nézett az égő piros parázsra.

Hová lett a régi kis pajtása? Az igénytelen, szomorú-szemű kis Rózsika? . . . Hátha férjhez ment azóta? . . . Bizonyosan férjhez ment. A nagy, róthaju irnokhoz, vagy a pohos adótiszhez. Azok forgolódtak körülötte. — Igaz, hogy neki egyik sem tetszett, sőt titokban ki is kacagta mind a kettőt — de hát Rózsikának még három huga is volt, hozománya meg épen semmi; így nagyon valószínű, hogy a legelső kérést elfogadta. — Szegény kis Rózsika! pedig de sokszor elmondta: soha nem megy férjhez. Olyan úgy sem jön érte, aki tetszene; másféle meg nem kell. Inkább meghal. . . . És olyan könnyes volt ilyenkor a két szeme, a hangja meg úgy reszketett, mintha fojtogatnák volna. Szegény kis Rózsika! hátha igazán. . . .

A művész hirtelen felugrott. Ugy érezte: mintha fejen ütötték volna; belereszketett az egész teste. Egyszerre nagy forróság vette körül, mintha meg kellene fulladnia. . . . Kinyitotta az ablakot. Dermesztő hideg esapott lázas arcába. Észre sem vette. Kibámult a csöndes éjszakába. A nagy villanylámpa mellett hirtelen egy összesimuló párt látott. Csak egy pillanatra. De ő már egy egész kis regényt képzelt hozzá. . . . Ezek szeretik egymást. Talán sokáig vártak a boldogságra; de ők elérték végre. Mindig együtt vannak. Most is. Észre sem veszik a nagy éjszaka csöndjét, hidegjét; egy egész külön kis világban élnek. A szerelem

világában. És ez az egyetlen, az igazi. A többi mind, mind csak ámitás, hazugság. A hír, dicsőség, nagyság; csöppnyi igaz boldogságot sem nyujt. Csak a szerelem. . . .

Fázni kezdett. Dideregve zárta be az ablakot. Hideg volt; de nemcsak a szobában; a lelkében dermesztő hidegséget érzett. S hirtelen úgy érezte, mintha egész életében csak egyetlen időszak lett volna, amikor másként volt.

Akkor . . . akkor amikor még ismeretlen, egyszerű, szegény fiu volt, s csak bontogatni kezdte a szárnyait. . . . Akkor, amikor az a szomorú-szemű kislány mesélt neki a jövőről. . . .

Valóra vált minden. Ugy, ahogy ő mondta. Minden. Talán még az is, amit halk hangon, reszkető ajakkal mondott: nagyon fog hiányozni nekem ha elmegy; nagyon fog fájni, ha többé nem gondol rám. . . . Talán csakugyan búsult utánna, még meg is könnyezte . . . talán még most is gondol rá, boldogtalan, és el is feledte. . . . Talán, talán még vissza is várja. . . .

Elmosolyodott. . . . Tíz év múlt azóta; hosszú, hosszú idő, tán rá sem ismerne. A szegényes, kopott, vézna fiu helyett, az elegáns, híres művészre; asszonyok, leányok álombeli hőse, szívtelen, hideg lovagjára. . . . Pedig ha megláthatná a szomorú szemeit, halvány kis arcát, ha megfoghatná a kezeit, ha leülhetne még egyszer ahhoz a régi, lehangolt, rozoga zongorához, ha végigjártathatná a kezeit a megsárgult billentyűkön; talán oda adná érte az összes babérját, hideg dicsőségét — egy kis melegségért, egy kis melegségért. . .

* * *

És másnap a körülrajongott művész, a dédelgetett kedvenc, hirtelen elutazott. Senki sem tudta hová? azt sem meddig marad? Nyugtalanokdakt is, mert egy hét múlva újabb estélyen kellett szerepelnie, s az ezüst koszorú tömör szallagjára vészték is már a hódolók emléksorait.

De akkorára megjött. Játszott is, a mindenkit magával ragadó nagy művészetével; csak egy kicsit fáradtan, valami különös szomorú lemondással a szemeiben, s mélyen elrejtett, nagy, fájó sebbel a lelkében.

* * *

Egy korhadt keresztű, elhanyagolt kis sirhant volt mindennek az oka. . . .

Flamma.

AZ AESTHETIKAI KULTURÁRÓL.

— Irta: *Dr. Végh János* főgimn. tanár. —

(Folytatás és végo.)

Ezzel próbálkoznak meg azok, kik a művészi dilettantizmus elterjesztését tűzik ki feladatúl s eredményeik igen hozzájárulnak ahhoz, hogy a dilettantizmus szót rossz hírétől megszabadítsák. Dilettáns az, aki egy művészettel a maga gyönyörűségére, de bizonyos alapossággal foglalkozik. S hozzá kell még tennünk, hogy a dilettánsnak tudnia kell munkája dilettáns karakteréről. Bizonyos, hogy ez a módja művészi megértés nevelésének igen sikeres, mivel a dilettáns, legyen munkája bármily primitív kísérlet, a művészet abban az ágában maga is tevékeny. S ez a tevékenység az ő tanító mestere. Aki sohasem játszott valamely hangszerezen, annak lehet akármilyen jó hallása, akármilyen jó hangemlékezete, az nem lehet zeneértő, mert nem ismerheti azokat az eszközöket, amelyekkel a zene aesth. hatását eléri és aki sohasem vett ceruzát a kezébe, hogy a természet után rajzoljon vagy festőecsetet, hogy a színek kifejező erejét, egymásra s a szemlélőre való hatását megismerje, az mindig kontár lesz a festészet alkotásainak aesth. megítélésében.

Igen sokat várnak a művészi ipar szélesebb körben való elterjedésétől is s a használati tárgyak művészi szép alakjával igyekeznek hatni a nép szépérezékére és izlésére. Itt legelőször is az a teendő, hogy fel kell hagynunk azzal a praxissal, amely a magasabb művészi termékek silány utánzatainak előállításával foglalkozik. Ezeknek a gyári tucat munkáknak igen sok részök van a szép érzék elferdítésében. Csak egy szobába kell benyitnunk, hogy meggyőződjünk erről. Ezeknél jobb a semmi, szebb az üres fal. Bizony e téren sokszor a kereskedők jóakarata is megtörik, mert ők a publikum szolgái, s a publikum — sajnos — igen sokszor a divat hatása alatt áll, amely — mint tudjuk, nem mindig izléses s művészies.

Igen sokban hozzájárulhat azonban a nép aesth. érzésének neveléséhez a sokszorosító technika magas foka. — Ennek a segítségével jutnak a múlt és jelen kiváló alkotásai színes és szintelen kivitelben a nép kezéhez és lesz-

nek közkincseivé aránylag olcsó pénzen. Ilyen pompás reprodukciókat készítenek a lipcsei Teubner és a Secmann féle vállalatok, nálunk a Könyves Kálmán cég.

Nagy jelentőségű törekvés a nép aesth. érzékének művelésére az otthon művészi berendezése. Sajnos, itt már pekuniáris körülmények is közbe szólnak. Ezen a téren még sok a teendő, de már látunk buzdító példákat. Ilyenek a jénai Zeiss s az esseni Krupp gyár pompás munkás lakásai, stilszerű berendezésükkel s nálunk a diósgyőri munkástelep lakóházai.

Az e téren előforduló stíltalanságok oka nagyrészen szociális és gazdasági viszonyaink mostohaságában rejlik. A bérkaszárnyákban való élet, a folytonos lakásváltoztatás, a polgári osztály rossz vagyoni helyzete, a bizonytalan pénzügyi viszonyok között az ipar pangása, a művészi ipar fejlődésének nagy károkat okoztak.

Pedig itt fog össze a tudomány, a technika, a művészet és az ipar, hogy a mindennapi életet megnyerjék a művészetek számára.

De legyünk tisztában, hogy a nép izlésének nevelésére nem a képzőművészetek, hanem az irodalom a legalkalmasabb faktor. Ebben az irányban tesznek az Olcsó és Magyar könyvtár igen nagy szolgálatot s ebben fáradoznak egyéb olcsó s gondos választékossággal vezetett válogatataink a nép számára.

A ruházat is rászorúl az aesthetikailag ható átformálásra. Itt főleg a női ruházat jöhet számba, mivel a férfiak ruházódásában az egyszerűség és a praktikusság a döntő elv. Ez irányban is történt haladás. Mi is gyönyörködhetünk egy-egy jól sikerült reform ruhában, amely Isadora Duncan kezdeményezése óta mind több hivatást szerez magának. Itt az aesth. szempont mellett igen helyesen, főleg a higiéniai az irányadó.

Az aesth. kulturának távolabbi problémája már a ruházat és a lakás berendezés összhangzásba hozása. A XV. Lajos korabeli selyem frakkok, térdnadrágok és a csattos cipők milyen szép összhangzásban állottak a korabeli rokokó bútorokkal, vagy milyen összhangzásban állott a görög ember ruházata, lakása, egész társadalmi berendezése.

Ime egy pár problémája az aesth. kulturának! S valyon mi a jellemző iránya a mai művészi törekvéseknek?

A művészetek csaknem minden ágában megtaláljuk az anyag és művészi eszközök tulajdonságainak és sajátosságainak negligálását, vagy háttérbe szorítását a kifejezés fokozásának előnyére.

A szépséget mindenütt háttérbe igyekeznek szorítani a karakterisztikus. Ezt találjuk a modern festők önkényes színkezelésében, az újabb zeneszerzők (Strausz Richard) ezelőtt sohasem hallott hangjaiban s vajjon nem ugyanez jellemzi-e a fiatal magyar veiscsináló generációt, a Nyugatot költészetet is. Mindenütt ott találjuk a törekvést, hogy szokatlan eszközökkel érjenek el új hatásokat, így keletkezett ez a nyugtalan, állandóan kereső, határozatlan művészi mozgalom, amely a keresés és próbálkozás stádiumán alig haladt túl, alig alkotva valami értékest, marandandót. Ez a művészi törekvés nem alkalmas arra, hogy a nép körében egy új aesth.-i kulturának az elősegítője lehessen, sem arra, hogy mélyebben elterjedve a nép művészi izlésének tisztulására vezethessen.

Ezekben akartam röviden, jóformán csak a feladatát és célját kifejteni egy aesth.-i kulturának, csupán csak azokat a mezőket megjelölni, aból dolgoznunk kell.

S kérem önöket, akik szintén a nép tanítására egyesültek, azokat, akik dolgozni akarnak és tudnak, hogy e munkámban vázolt szempontot soha ne tévesszék el szemük elől derék munkásságuk közben.

Kezdődő szerelem.

I.

ÁLOMJÁRÁS AZ UTCÁN.

Álomjárás van most az utcán:
 — Halk illatok lágyan peregnek, —
 Friss nők suhannak forró lázban
 S valahol nászdalt énekelnek.

A nap arany, lángos taréjja
 Tüzet rakott a déli égen.
 — Forró, tüzes, szent remegések
 Szállnak felém álomszekéren.

Szivem taván nagy utca-szélvész
 Szánt habos, csipkés barázdákat;
 Téged érezlek most az utcán,
 Szép Hófehérkém, téged látlak.

Lágy illatod végig fut rajtam
 S fölborzol édes remegésben,
 Szemem lezárom . . . nevedet kiejtem . . .
 S az üdvösséget általélem.

. . . Egy perc . . . S az álom hőkölve szalad . . .
 . . . Hangos jajok nagy búja ébred . . .
 — Az álmokép messzire illant
 És én sírva áldalak téged.

Györék József.

II.

SZERELMES EMBER VERSE.

Az ember végül mégis odaér el :
Szerelmes lesz, halkan, a szívével.

Az álmok vizén csöndesen hajózik
És éjente egy lánnyal csókolózik.

Virágot vásál, csokrot küldögélget,
Tilalmas titkon tükrével beszélget ;

Figyeli, félti : — rendben-é ruhája ?
Nyakkendőcsokra nem mozdult-e hátra ?

S mikor a szíve, vágyván, odabékül,
Hogy nem tud élni tovább „Nála“ nélkül,

Igazgatván azt szóra, csókra, kéjjel,
Szerelmes regényt olvas szenvedéllyel.

És verset ír, — mint én is ime, félve,
Egy gyűrűért . . . titokban . . . cserébe . . .

Györék József.

A MESTER.

II.

Látogatás.

A Mester egyedül ült nagy magánosságában az ablak előtt. A napsugár szeliden simogatta a függönyöket és hűvös szellő áradt a fák alól. Finom porszemek táncoltak be a szobába és lerakódtak a Mester ruhájára. Nem jött hozzá más vendég, csupán a napsugár, a szél és egy-két parányi homokszem, pajkosan, incselkedve. A Mester tenyerébe hajtotta homlokát és beszélgetett a barátaival.

— Te is megjelentél. Eljöttél meglátogatni a rabokat. A színtelen, börtönbe zárt embereket. Pedig te szabad vagy, mosolyoghatsz, nevethetsz a fáknek és bearanyozhatod a magasságokat. A te országod fényes birodalom; odafent nyújtózik ki a kékségekben s tőled távol van a szomorúság. Minek keresed fel a fájdalmat, a némaságot, hiszen nincsen bennük vidámság és hideg a homlokuk. Ajkuk csak halált tud csókolni és arcukon ül az elmúlás sápadtsága. Lábuk nyomán elhervadnak a füvek és ahol aludni térnek, kialszik a világosság. És te eljöttél meglátogatni a sötétséget, a mélységek mélyét, az egyedülvalóságot. Pedig te szép vagy, te édes vagy és méz van benned. Minek keresed fel azokat, akik nem akarnak látni semmit, akik fehérek, mint a sír halottai és keserűk, mint a tenger. Akik fáradtak és pihenésre, álmotlehellő éjszakára kíváncsoznak és elfeledték az örömet. Akik sírnának és nincsen könnyük; akik kiáltanak és hangjuk tompa; akik megölnék magukat és nincsen életük. Csak szívük van és szeretik az életet és szeretik azokat, akik őket nem szeretik. És te eljöttél meglátogatni az életet szeretőket, akik börtönben sorvadnak és a válluk megroskad a teher alatt. Akik szeretnek téged és szerelmükben meggyűlölnék, mert te szabad vagy, mert mosolyogsz és nem tudod megölni a halottakat.

A Mester szeméből kicsordult egy könnycsepp. Siratta önmagát, siratta egyedülvalóságát és a másik barátjának szólt.

— És lám, te is hozzám jöttél. Ki tudja, honnan jössz? Ki tudja, hová méssz? Illatos erdők emléke jár veled és boldog is vagy, mert nincsen szived. Egyformán suhansz el a rózsafák alatt és a temetőkön. Üzeneteket hordassz a boldog szigetekről és pálmafákat festessz a jéghegyek tükrébe. A te országod ismeretlen. Minek hozod ismeretlen vidékek kacagását, hogy kinyíljanak a fülek és meghallják saját nyomorúságukat. Te is hozzám jöttél. Beszállasz ablakomon ke-

resztül meglátogatni a nyomorultakat. Akik minden rögöt felforgatnak, hogy egy sötét űreget leljenek maguknak és akik a rögökön ülnek, báméjszkodván az örök semmiségbe.

Óh, ti messziről jövök; híradás vagytok fényes világokból. Itt meghalt az isten, a túlvilág és itt nem támad fel semmisen soha. Itt könnypatakok csillognak a fonnyadt füvek között s leomlott paloták kövei alatt gunnyaszt az élet. Miért nem mentek vissza oda és felednétek el minket? Menjetek. Ez itt a szomorúság völgye és rajta fekszik a halál árnyéka. Ide nem titeket várnak és nem ti vagytok az eljövendők, akik fényességet árasztanak a falakon és kilebegnek a fák alól. Összedölt, végtelenek a mi hazánk, ahol ma meghalt az Isten. Nekünk ma temetnünk kell. Ime. Ez az a város, melyet „a meglátások városá”-nak neveznek s ahol ma régi isteneket hantolnak el és tele van szenvedéssel az a város. Sokat látnak meg abban az emberek s itt nálam van annak a városnak a széle. Elöttem vezet bele az út és én meglátom a ki és bejárókat és megkérdzem a híreket. Sokszor mondták el, hogy új Isten nyomai vezetnek az út porában, csodálatos, finom nyomok és az az Isten nem tiszteleg, nem hívalkodik az emberek előtt az ő nagyságával. Akik meglátták, utána estek és eltűntek nyomtalanul. Csak egy jött vissza és az sem hozott egyebet az ő csodálatában való nagy szerelménél iránta. És ez az Isten, aki nyomorult porszem, akit „ember”-nek hívnak „a meglátások városában” — ime — beszélget veletek.

B. D.

Elévült élethez 3 dolog kell:

egy barát, aki szemünkbe vágja hibáinkat,
egy leány, aki szárnyat adjon lelkünknek,
egy tucat ellenség, aki törekvésre serkentsen.

Igaz és szép beszédekkel lehet érdemet szerezni, de hallgatásért jutalmat is adnak.

A NŐ TARSADALMI ÉS JOGI HELYZETE.

Irta: *Gesztelyi Nagy László.*

(Folytatás és vége.)

Azok a nemes tulajdonságok, melyek a magyar nőt jellemzik, arra indították törvényhozásunkat, hogy törvényileg biztosítja a nőnek mindazon jogait, melyek kell, hogy őt megillessék. És tényleg el is mondhatjuk, hogy „a nők oly teljes és majdnem korlátlan jog és cselekvőképességgel sehol a világon nem bírtak s nem bírnak, mint milyen a magyar nőnek van.“ Ugy hogy, jog és cselekvőképesség tekintetében alig van különbség a nő és férfi között. E tekintetben felül is múlja a magyar törvény alkotás, az összes államok törvényeit; és hiába uralkodtak a szomszéd államokban a magyartól eltérő jogállapotok, „a magyar női nem, annak jelleme, józan esze, erélye s tehetségei iránti bizalmán s a magyar lovagias érzelmein minden külföldi befolyás megtörött.“ Ezért van az; hogy a magyar nő az élet mindennemű változásában, élet viszonyban, a forgalom minden alakulásában, teljes jogkörrel bír minden dologra nézve.

Hazánkban a házasság intézménye is úgy van szervezve, hogy a nő önállóságának és jog cselekvési képességének nem korlátozását, hanem ellenkezőleg annak bővítését és új jogok megszerzését jelenti.

A vagyonjogok terén is nagy szabadság és jogkör van biztosítva nálunk a nő számára. És büszkén mondhatjuk, hogy a nő házassági vagyonjogi helyzete hazánkban kedvezőbb, mint bárhol másutt. A női szabadságjogok intézményének nagy részét is az örökösödési jogok, (tehát vagyonjogok) fejlesztették ki szokásjogilag, mely arra van hivatva, hogy a nő érdekeit e részben valamennyire biztosítsa és helyre állítsa az egyensúlyt a férj túltengő vagyonigazgatási joga és a nő e tekintetben szinte jogtalan helyzete között.¹

Azok az intézmények, melyek a férj és a nő között előforduló vagyoni jogviszonyok szabályozásául szolgálnak a következők: a közszerzemény, a törvényes és

¹ Kolossváry Bálint: Tanulmányok a házassági vagyonjogról. 290—91. l.

szerződéses hitbér, az özvegyi jog, az özvegyi és házastársi örökösödés és a házassági szerződés

A magyar nő ez említett jogokat megkapta, élvezte is azokat, anélkül azonban, hogy valaha feltűnően akarta volna magát emancipálni. Nem tudtak nálunk erős gyökereket verni soha más államok hangzatos jelszavai. Ma sem hangzik nálunk a „Kárpátoktól az Aldunáig“, hogy *jogot a nőknek*, mint zúg az Angolországban végig, hol a legvéresebb harcok folynak a nők jogainak kivívása és a férfiakéval egyenlővé tétele érdekében.

A múlt század közepén még azt mondták: „a két nem politikai egyenlőségének tana nem egyéb, talán nem is lesz egyéb, mint egy ragyogó paradoxon.“ És ma nézzünk szét a nagy világban, mit látunk a női jogok terén? Óriási haladást! Mind nagyobb és nagyobb tér nyílik a nő testi és szellemi képességének érvényesítésére és a nők mohón lepik el azokat.

Örvendetes haladás mutatkozik a nők részéről a szövetkezeti eszmék terjesztése körül is. A nő mint fontos társadalmi tényező, főleg mint a háztartás vezetője, joggal árthatja magát bele a szövetkezeti ügyekbe. S tényleg, ha a nők nálunk befolyást akarnak nyerni a társadalom alakulására, ezt leginkább a szövetkezeti eszmék terjesztése és a szövetkezetek pártolása útján tehetik meg.

Maga a társadalmi evolúció kérlelhetetlenül halad előre és talán a világnak az a legnagyobb és legfontosabb változása, hogy az oly soká alárendelt női nemnek teljes faji egyenlőségre irányuló lassú felemelkedése törvényszerűen haladt, anélkül, hogy tudomásunkra jutott volna.¹

A nők reform egyleteinek mozgalma nemcsak a mi századunk, hanem minden időnek egyik legfontosabb sociológiai tüneménye. Hogy mozgalmunk erőteljesebb legyen, országokként egyesületekké tömörülnek, sőt újabb világ-szövetséget is alakítottak.

Az általános nőmozgalom újabb időben Magyarországon is nagy elterjedést vett. A nők, mint valamennyi kulturállamban, úgy nálunk is a legtöbb pályára képesítettnek. Így vannak tanítók, tanárok, orvosok, patikusok; postánál, vasútnál, bankokban alkalmaztatnak; ezeken kívül sok, itt

¹ Perkins: A nő gazdasági helyzete. 123. 1.

fel nem sorolt pályára mehetnek még; sőt már ujabban nő anyakönyvvezető is akad — egyelőre azonban csak helyettes minőségben. Kereskedelem és iparüzés tekintetében a férfiakkal teljesen egyenlő elbánásban részesülnek. Eddig-előle a papi és a jogi pályák voltak azok, melyeken nők nem működhettek, legújabban azonban a jogakadémiákra is iratkozhatnak be nők — de még csak, mint rendkívüli hallgatók. Azonban bizonyára rövid idő alatt a jogi pályák is megnyílnak a nők számára és ezzel a nőmozgalom egy óriási lépéssel fog előre haladni.

Bár ezzel szemben ifj. Dr. Csiky Kálmán azt mondja,² hogy nem klasszikai tudás, holt nyelvek, elvont tantárgyak bűvárlata való a nőknek, hanem a női finom léleknek és értelemnek a maga természetből adott irányban való továbbfejlesztése, oly tárgyak és ismeretek tanítása által, melyek tudása a női lelkület aranyos zománcát nem koptatja le, hanem inkább ragyogóvá és csillogóvá teszi.

Az irodalom és a művészetek terén is nagyszámú kiváló nőnk dolgozik. Vannak nő regényíróink, versíróink, esztetikusunk, kiváló pedagógusaink, szónokaink, szobrászaink, festőink. Általában a társadalom minden terét behálózzák újabb időben és minden érvényesülési eszközt megragadnak céljaik elérésére, illetőleg létfenntartási szükségleteik kielégítésére.

A legújabb nőmozgalom, amely mindenfelé felüti fejét és itt-ott már nagy eredményeket is ért el: a nők parlamenti választói joggal való felruházására irányul. „Választójogot a nőknek!” e jelszó hangzik ma minden feminista gyűlésen, minden szuffragette tüntetésen.

A mai jogfejlődés tendenciája határozottan oda irányul, hogy a nők jogi helyzete mind kedvezőbbé és kedvezőbbé legyen és hogy lehetőleg mindenben azonossá tétessék a férfiakéval, melytől már különben is csak a közjogok terén tér el.

És az a körülmény, hogy számos külföldi államban már részint teljes, részint részleges választójoga van a nőknek, nálunk is aktuálissá tette a nők választójogának a kérdését. És ki kell mondanunk, hogy a közel jövőben több európai állammal együtt Magyarország is kénytelen

² Közjog, politikai és egyéb alkalmi cikkek 38. 1.

lesz a nőket választójoggal felruházni. Egyébként is — mint Márkus Dezső³ mondja — a nők átlaga épen anynyira érett a választójogra, mint a férfiaké s hogy átlagosan egyenlő a közgazdasági, közjogi és politikai ismeretök is.

Különben e kérdés eldöntésénél a kellő politikai érettségen kívül figyelembe kell venni az általános társadalmi szempontokat is. Ide vonatkozólag Dr. Osváth Gyula⁴ a mai viszonyokat véve tekintetbe, a következőket mondja: „A nőknek parlamenti választói joggal való felruházását Magyarországon még most annál könnyebben mellőzhetjük, mert a mi társadalmunkban határozottan uralkodik az a felfogás, hogy a nőnek igazi hivatása, amelyben egész lényének fel kell olvadnia az, hogy szeretetével meleggé, jóságával puhává tegye azt a kis fészket, amelyben megpihen az élet küzdelmeiben, a közélet porondján elfáradt férfi.“

Ma még tényleg ez a helyzet; azonban már a jogban számos kiváló harciosa van a nők választójogának. Így a múlt éven elhalt kiváló jogászunk: Márkus Dezső volt az első, ki szót emelt a nők közjogi cselekvőképtelenségének a megszüntetése mellett és fejtett ki írásaiban nagy agitációt. S ma már végét is járja a nő társadalmi és jogi kiskorúsága és rövid időn belül a körülmények kényszerű közrehatása fogja megadatni nekik a parlamenti a választójogot. Ezzel aztán majd befejezést nyer a teljes egyenjogúság férfi és nő között, melynek már eddig is csak egy pár közjogi különbség állta útját.

³ A választójog, a nő választójoga 19 l.
⁴ A nők parlamenti választói joga 17. l.

SZÖVÖD A KORONÁD.

Szeretnék egyszer szín-csodát lesni :
 Lebontva látni hajad aranyát,
 Ha csillogóra hajnalfény festi
 S a tömött arany hígra olvad át.

Ó-tükör mélye mintázza szobrod
 Elefántcsontból aranyverettel
 Hajad selymét most karodra sodrod
 S bogzott szálakat különítgetsz el.

Drága brokátja arcod elé hull
 S fekete fésűd, mint keskeny sajka,
 Mely arany-tavon arany-árba fül —
 Puha ringását végig hasgatja.

Majd belesülyed parányi ujjod
 Dús fonadékot marokra szedve
 Remeklő kézzel fölkanyarítod
 Koronát tűzve fennkölt fejedre.

Szeretném egyszer meglesni lopva,
 Hogy szövöd édes hajkoronádat —
 Hátha örökre Hozzád láncolna
 Egy rámfonódó selyem hajszálad.

Kiss Géza.

MONTAUBANI DIÁKÉLET.

Seigneur Emil előadása. Dr. Rácz Lajos tolmácsolása után gyorsírta Kovács Dezső IV. hh.

Kedves Barátaim! Ha tudtam volna, hogy önök előtt beszélni fogok: jobban kinyitottam volna szememet otthon és megfigyeltem volna egyet-mást. Jobban figyeltem volna az önök céljai számára, ahelyett, hogy csak úgy éltem otthon, mint ahogy éltem; azzal foglalkoztam volna, ami ottan történt; ahelyett, hogy elég zárkózott életet éltem. Önök tehát be fogják látni, hogy nekem eléggé nehéz önök számára a montaubáni diák életről objektív módon előadni; annyival inkább, mivel az ember mindig igyekszik szépíteni azt, amit szeret. Bármint legyen is, remélem, nem fogom tulságosan elferdíteni az igazságot és önöknek elég hasonlatos képet fogok előterjeszteni a montaubáni diákéletről, hogyha később önöket az élet a Tarn folyó partjára vezeti, ahol a mi fakultásunk emelkedik és ott a mi társaságunkba kerül, ne érezze magát egészen idegennek.

Hogyan vezessek egy kis rendet ebbe a dolgozatba? Beszéljek önökhöz először komoly témákról? azután tréfás dolgokról, a diák-multságokról? vagy kövessem a kronológiát és emlékezéseim szeszélyeit? Jobb szeretem, ha a dolgok szemléleteinek ezen utóbbi módjánál állapodom meg, mert a montaubani diák nem komoly és azután vidám, hanem mind a kettő egyszerre. Be fogom öt önöknek mutatni.

November megérkezett, a fakultás ajtajai újra megnyílnak. Kétfajta fiatal igyekszik befelé a „bizut“-ok, vagy bagjok (v. ö. gólya), az első évfolyam új diákjai és azok, akiknek már van vizsgájuk. A régiek nem sietnek mindjárt az első napon. Így történt, hogy én, ki mindjárt az első napon megérkeztem: egyedül voltam a folyosókon. Így sikerült oly kedvező szobához jutnom, amelyet egész 4 esztendőn át nem változtattam meg.

Lassankint megérkeznek a többiek is és általában véve a létszám teljes.

Az első napok rendezkedéssel teltek el; ez a költözködések korszaka. Mindenkinék meg van a maga szobája. A régiek eltávozása következtében egyes szobák megüre-

sednek, minthogy ezek a legjobbak, azért hamar elfoglalásra találnak.

Bizonyos rendszert követnek a szobák elfoglalásában a magasabb osztályok szerint. A „baglyok“ számára a mi marad, az lesz. Láthatjuk, micsoda mozgalom támad itten, micsoda zajt lehet hallani! Mindenki úgy igyekszik szobáját berendezni, amint neki tetszik. Az egyes szobák és egyuttal azok diszitési módja mutatja, hogy milyen idős a diák. Az első évfolyambelinek egy-két képe van, vagy levelezőlapokkal disziti a falat. Azután a későbbi évek folyamán a képgyűjtemény egyre gazdagabbá válik. Kereteket faragnak és a fal egészen eltűnik. Minthogy minden szabály alól van kivétel: ilyen kivételt találnak az önök szolgájának személyében is; a mult iránti tiszteletből meghagytam azokat a képeket, amelyeket elődöm hagyott hátra, de a következő évben megújították a falborítékokat és mind levették a képeket. Én respektáltam a papirt és a falakat úgy adtam vissza, amint kaptam.

Az első napokban a régi diákok rendkívüli szeretettel viseltetnek a szegény „baglyok“ iránt, úgy, hogy azok aztán hálás szívvvel fogadják el azt a felszólítást: menjenek el egy kívül lakó diákhoz. Szívesen maradnak ottan, de végre is üt az óra és vissza kell térni. Mikor megérkeznek a kapu hirtelen kinyilik: meglepett szemek előtt, a lépcső fokán két sorfalat képezve álarcos emberek állanak. Minden homályban van, csupán néhány velencei lampion a botok végén. Bengáliai fény gyúl ki és nagy árnyékot vet a falra. E tömegtől körülvéve a „baglyok“ tova kísértetnek a folyósón, melyek máskülönben homályba borúlnak, csak időnkint világítja a bengáli fény. Az egész csapat csendben megy, csak időnként hallató elfojtott morgás. Néhány percnyi séta után az egész csoport egy kis terembe vonul be és a „bagjokat“ kívül őrzik.

Egymásután vezetik be őket. A legképtelenebb kérdéseket intézik hozzájuk, egész rejtvényeket: „Tud-e ön olvasni? Észrejutva a „bagoly“ azt feleli: „Azt hiszem“ Határozottan kérdik tőle! „Igen“! „Olvasson hát!“ Hirtelen egy héber biblia nyilik ki előtte. Természetesen a „bizut“ nem tud olvasni. Kárhóztató kiáltások hangzanak tudatlansága ellen. Ha véletlenül megtanulta ezeket a betüket s olvasni próbál az olvasása csak hebegés és kevélysége felkelti a kárhoz-

tatást. Bármit mondjon, bármit tegyen, minden hibás, az ítélet véget ér. A kísérő csapat újra megindul és az oratorumba megy. A legrégibb diák egy eléggé humoros beszédet tart, de a szerencsétlenek nem igen vannak abban a helyzetben, hogy azt élvezni tudják, azután egyikük köteles válaszul néhány szónyi beszédet tartani. Azután következik az ünnepélyes aktus: az az eskü, hogy a fakultás régi hagyományait megőrzi és az utódoknak átadja. A „baglyok“ kinyújtják kezeiket egy szőnyeg fölé, melyről csak az aktus után lehet megtudni mit takar: egy fatuskót. Ez a régiek szelleme.

A menet újra megindul, ezután nem csendes többé. Egy dallamot dalol, a melyet a „bizuttok“ megfognak érteni, melyet most még nem értenek. Felmennek az emeletre és elvonulnak a szobák előtt. Szegény „bizuttok“, mivé lettek szobáik. Az egyiknek bútorai művészi piramisban vannak felrakva, a másik kertet talál, egy másik csak a négy falat találja. A „bizutt“ nem nagyon mulat ezen! Hogy fog ő most lefeküdni? és mi közben gyászbaborúlt lélekkel lépdél közöttük; azok a hóhérok telve vannak elragadtatással és egyre ugyanazt a dallamot üvöltik. A „bizutt“ mellett ottan van az ő védő angyala, aki örködik felette és megmagyarázza neki, hogy mindez csak tréfa és mindent rendbe fognak hozni, de csak később. A „bizutt“ erre magához tér és nyugodtabban tekinti az ő nála és társainál okozott kárt. Akkor érti meg, hogy ezt a szobaberendezést, úgy hívják, hogy kápolna. A kápolnák aztán különböző változatait különböző képen nevezik: bazilika dóm stb. Rendes körülmények közt mikor ezt a nótát elvégezték, rázendítenek egy diadalmi dalra. Minthogy a kiabálások már igen sokáig tartottak bizony éhséget éreznek, lemennek az étkezőbe. Lepény, sör, limonádé, egész kis ünnepség várja a „bizuttot“. Dalolnak, szavalnak, most meg van a joguk, hogy tegezzék a régi diákokat! Itt az ideje, hogy lefeküdjenek, az ünnepség sem tart örökké. A lépcső fordulónál egy utolsó ceremonia: Búcsú éneket zengnek a negyed éveseknek. A kandidatusoknak ez ez ének szomorú, szívük összeszorul. Azután szobájuk ajtaja elé helyezkednek és csendben vonulnak el előttök az itt maradók, kezet szorítva velük.

OLCHVÁRY LÁSZLÓ.

Most megint olyan valami történt közöttünk, a diák-életünkben, amikor csak egy keveset is nem szabad takarékoskodni a poézissal, a magunk érzésével. Egészen a lelkünkéből szakad minden, amit mondunk: szomorúság, bánkódás, bánat és minden, ami a sírásunkká lesz. — Nem jött váratlanul a hír, hiszen, amikor közöttünk járt még, mindnyájan láttuk, hogy elkészül közülünk. De mégis csak most történt meg, hogy Olchváry László meghalt, hogy nem várhatjuk vissza többet s hogy minden, ami közte és köztünk történik, csak emlékezés már. — A temetésén ott voltunk néhányan, kevesen, talán, akik legjobban szerettük, de akik mégis az egész ifjúság nagy szomorúságát vittük el. S olyan valami furcsa, különös volt az ő halott arcát nézni, a gyászbeszédet hallani róla, a koporsója, a sírja mellett megállni, amikor eszünkbe jutott a barátságából, a vele együttlétléből annyi sok minden: szava, szokása, egyénisége. — De ha már egyszer a koporsója mellett álltunk, jól esett látni mégis azt a sok, érzéshez nem szokott, erős, nagy, férfi embert abból a falusi gyülekezetből, akik meghajlottan szomorkodni, sajnálkozni tudtak. Mindnyájan szerették, szerettük mindnyájan akiknek az életéhez csak egy kicsit is tartozott.

Voltunk néhányan, akikkel együtt indult el a nagy, nemes cél felé: palástos szolgájává lenni az Urnak, ajkán az Őt magasztaló szóval, szívében a szeretet nagy erejével. Neki nem adatott meg azzá lenni, teste megtörött, összeroskadt a teljes felkészülés előtt. Gyönyörű élet ez a maga félbenmaradottságában is: a halálban egygyé lenni az Urnal, aki az Ő szolgája akart lenni a földön, aki elválasztott volt.

Mikor a temetésről visszajöttem, szétnéztem a diák-szobájában egyszer még. Csak kevés időre, csak egy pillanatra, mert őnélküle olyan elárvult volt minden. — És talán itt éreztem legjobban az ő hozzánk tartozását. Eszembe jutott az a sok jókedvű együttlét, amikor az ő szava volt köztünk kifogyhatatlan, a barátsága, a minket szeretése sok kevés apróságban megnyilatkozó. — Nagyon sokszor,

mindennap észre vesszük még, hogy ő hiányzik közülünk. De ha egyéb nem adatott, elég legyen csak az, hogy az őt siratókkal mi is gyászolhatunk s egészen érezzük az ő halálának szomorúságát.

A koporsójánál elbúcsúztunk tőle s ma itt még egyszer búcsúzkodunk. — Az Ur hívta magához s az Ur bölcsességén megnyugszik a mi lelkünk. Vigasztalás legyen az őt siratóknak.

Síri álma legyen csöndes, békességes az Urban! Mi mindig őrizzük az ő emlékezetét.

Szigethy Ferenc.

Rendszerint büszkék vagyunk a nőre, kit igazán szeretünk.

* * *

A férfi tettei, a nő magaviselete által bukik legkönnyebben.

* * *

A nő szívében birja legnagyobb kincsét.

* * *

A női barátságnak legbiztosabb megrontója, a féltékenykedés.

A MI ELJEGYZÉSÜNK.

I.

Ketten voltunk kis szobádban
Mikor a kis gyűrűt vittem . . .
Anyád arcán csak gúnyt láttam
S fájó könnyet szemeidben!

Mégis nagyobb ünnepem volt
Mindenkinél e világon, —
S az is lesz, míg szemeidben
Értem lesz könny szempilládon.

II.

A mi eljegyzésünk:
Nem vásárolt csókok,
Sem, hízelt bókók . . .

Hanem százszor inkább:
Lelkek megértése
Csendes ünneplése!

HAMUPIPŐKE ÁLMA.

Fekszik az ágyban, ébren álmodozva,
Hamupipőkém, a bús szomorú . . .
Most száll le ép rá édes álmok sora:
Ábrándvirágos, fehér koszorú.
Felejtve mind, mind: a szegényes szoba,
Gúnyolt keservek, titkolt bánatok.
Szűzlelke elszállt . . . el a Mesehonba,
Hol oly szép minden s tavaszvég ragyog . . .

. . . Egy fehér kis ház . . . temploma a Szépnek . . .
Oltára lesz az a legfőbb jónak!
Virágos kis kert . . . s ők járnak-kélnek
S az üdvösség madarai szólnak . . .
S az eresz alá fecskepár rak fészket,
S ők nézik, nézik édes boldogan . . .

Szinte látja már a téli estéket:
Ő mesél . . . mesél s tűz ég kandallóban . . .

JEGYZETEK.

Közlönyünk felett az iskolai év elején már egyszer megkondult a lélekharang, mert belefásultunk a nagy részvétlenségbe s a sárospataki ifjúságnak ezt a harmincadik esztendő organumát csak három hónapi nehéz munka, kínos vergődés után lehetett megmenteni a végleges megsemmisüléstől. — Kibontottuk a vitorlákat újra s reményekkel, vágyakkal indultunk neki az új esztendőnek. — Elkövettünk mindent, hogy *közlönyünk* megfeleljen a mai újságirodalom szellemi nivójának s azt úgy belsőleg, mint külsőleg új alapokra fektettük, remélve, hogy így nagyobb érdeklődésre találunk. — Azonban a borús, kedvetlen napok ismét jelentkeznek, olvasó közönségünk jóval több van, mint előfizetők. — Alma máterünknek olyan nagy családja van, hogy ha csak azok pártolnának eléggé bennünket, már biztosítva lenne létkérdésünk. — Azonban a régi pataki diákok, sőt a nem régen kikerültek is, nem sokat törődnek velünk s talán nyugodtan fogják venni, ha ez esztendő lesz a „Sárospataki Ifjúsági Közlöny“ utolsó esztendeje. — Nem szemrehányás akar ez lenni, csak a keserűség tör ki belőlünk, mert úgy gondoljuk, hogy ha már mi annyira érdemtelnek is vagyunk, de lapunk megérdemli azt a csekély előfizetési díjat. Olvasó közönségünknek csak fele fizetett elő, a kik előtt szerető hálával hajtjuk meg zászlónkat, azonban másik fele, jöllehet már nemsokára az esztendő végén leszünk, még most sem fizetett elő. Első lapszámainkat elfogadták, és mi küldtük tovább is, abban a jó reménységben, hogy az előfizetést be fogják küldeni. Mellékeltünk postautalványt, kértük minden számunkban, de úgy látszik, kérésünk csak kiáltó szó a pusztában. — Kérjük még egyszer, szíveskedjenek beküldeni az előfizetést, mert nem bírjuk a nyomdai költségeket fizetni s így következő számunkat csak azoknak küldhetjük, a kik előfizettek. Mi megtettünk mindent, nem bánt bennünket a lelkiismeret, hogy pártfogásra, szeretetre keveseknél találunk, igazán nem tehetünk róla.

*

Március 15. Fájdalom, keserűség, panasz fog el bennünket ennél a dátumnál is. Gondolni sem mertünk arra, hogy az egyetemes ifjúság ilyen arculcsapást kapjon a helybeli és vidéki intelligens közönség részvétlensége s közönye miatt. Lobogós kedvvel ébredtünk arra a napra, még az idő is kedvezett várakozásunknak, reménységünknek. A délutáni ünnepélyen szinte kicsinynek bizonyult a tápintézet hatalmas csarnoka. És este szomorúvá változott örömünk, szinte a könnyezésig. Lassan elvész, elmúlik minden. Hajdan, nem

is olyan régen, a március 15-iki multság volt a sárospataki ifjuság által rendezett bálók legnagyobbja, legsikerültebbje, a mikor nem számítva városunk közönségét, messze vidékről jöttek, mint egy szent ünnepre, hogy részt vegyenek, hogy együtt örüljenek s összeölelkezzenek a szeretetben, a becsülésben azokkal a fiatal, lelkesedni tudó pataki diákokkal. Hajdan, nem is olyan régen szerettek, becsültek bennünket s most 3 család jött el 5 leánnyal! Rajtuk kívül volt még 6 férfi! Üresen kongott a nagy, impozáns, szépen feldíszített csarnok s mintha temetési éneke hangzott volna annak a 200—300 pataki diáknak, a kik mindnyájan örülni, táncolni akartak. Mivé lettél március 15! Miért tették ezt veled, sárospataki ifjuság?! Megoldhatatlan rejtély marad előttünk. Mi nem érezzük magunkat hibásoknak; mi megtettünk minden intézkedést épúgy, mint máskor; bele is vertük magunkat nagy költségekbe. Hogy nem törődnek velünk, hogy nem pártolnak bennünket, abból csak fájdalmas konzekvenciát vonunk le a jövődre nézve. Sokan mondják, hogy a pénzügyi viszonyok rosszak; hiszen tavaly is ilyenek s talán még rosszabbak voltak, aztán, — jóllehet több multság volt, mint az idén, mégis mind sikerült és most az irodalmi és a gymn. tanári multságon kívül mind deficittel végződött. Ha van akarat a pártfogásra, ha van bizalom s szeretet, akkor nem lehet a rossz pénzügyi viszonyokkal érvelni azzal az ifjusággal szemben, aki kellemes hangulatot és kedves szórakozást nyújtott mindig a nagy közönségnek. Boldog lehetsz Sárospataki Ifjusági Közlöny! ifjuságunk legszebb intézménye, mert a te javadra volt rendezve a multság s amennyi tiszta jövedelmet vártunk a te fentartásodra, megmentésedre, háromszor annyi deficittel jutalmaztak meg bennünket. Ne félj, fenntartunk vérünkön, a magunk erejéből s aztán, ha az is elfogy, akkor egy fájdalmas csalódással meghúzzatjuk feletted a lélekharangot s átadunk téged is az enyészetnek, az emlékezésnek. Adja az Isten, hogy ne úgy történjen!

—l —n.

Nemcsak a szeretett, hanem még az ismerős egyénektől való elválás is okoz keserűséget: önkéntelen érezzük a mulandóság hatását.

Büszke nő bámulatot, gőgös nő gyűlöletet, a szerény tiszteletet, a hű szeretetet érdemel.

EGYLETI ÉLET.

A „Hittanhallgatók Egyleté“-ben folyik lassan a munka. Március 24-ikén volt a predikálási verseny, mely a maga egészében sikerültnek mondható. A két versenyző között a főkülömbőség az volt, hogy Gaál István az értelmi beszédet szónokivá tette, Balogh Sándor pedig az értelmi beszédet értelmesen adta elő. A bizottság főleg ennek alapján döntött és az I. díjat, 20 kor.-t Gaál István IV. é. hh.-nak, a II. díjat, 10 kor.-t pedig Balogh Sándor szintén IV. é. hh.-nak adta. Birálat alatt vannak: Molnár Elemér III. é. hh.-nak „A vallásos evolútió főbb sajtóságai“ c. munkája, továbbá a „II. Rákóczi Ferenc, mint kereszttyén“ és „Dávid családi élete bibliai alapon“ c. pályakérdésekre beérkezett művek. Legközelebb lejár a dogmatikai tétel határideje, márc. 27 ikén; a tétel címe: „Jézus csodái“. Apr. 10 ikén jár le: „A Bethlen Gábor-féle vallászabadságharc“ c. egyháztörténeti tétel határideje. Ezuton is felhívjuk a munkálkodni óhajtó tagok figyelmét.

A **Magy. Irod. Önk. Társulat**-ban szinte lázasan folyik a munka. A Reviczky pályamunka teljes díja ifj Rácz Lajosnak adatott ki Megdicsérte a társulat Gaál István és P. Nagy Pál szavalatát, továbbá Kisz Gézának két, Garaczy Imrének négy versét; emlékkönyvbe vette Osváth József két éjféli karcolat-át és Bencze Domokos Tavasz ünnep és Bölcsek köve című prózai költeményét. — Az újonnan kitűzött diák novella pályázatra beadott egyetlen munka nem volt díjra érdemes.

Az „Akadémiai Olvasó Egylet“-ben lezajlott a szokásos évi biliárd és sakk verseny. A sok versenyző közül a következők kerültek ki győztesen: A biliárd versenyen első lett: Leskó János II. hittanhallgató; második: Virág Béla IV. hh.; harmadik: Gyarmathy Béla III. hh. — A sakk versenyen első lett: Illyés János II. hh.; második: Szombathy László III. hh.; harmadik: Rácz Lajos I. joghallgató.

„Az Erdélyi Önképzőkör“ tagjai páratlan lelkesedéssel folytatják a már eddig is sok szép eredményt felmutató munkásságukat. A legutóbbi gyűlések kiemelkedő pontjai a következők: 1. Galvács Imre, sikerült előadás keretében értekezett A szabadelőadásról és ennek elsajátításáról; 2. Kussbach Ferenc a XIX. század utolsó negyedének lírai költészetét ismertette két felolvasásban. Az elsőnek: „A XIX. század utolsó negyedének lírai költészetéről általában“, a másodiknak pedig „A világ csak hangulat költőjéről“ volt a címe; 3. Németh Béla, felolvasást tartott „Lira egy látogatásról“ címen s egy sikerült szavallattal tetszést aratott; 4. Tóth Elek, ismertette s aesthetikailag méltatta Fáy András „Végrendelet“ c. novelláját. A legutóbbi (irodalmi) pályázatnak, melynek tárgyát „Kemény Zsigmond regény költészeté“ nek fejtegetése képezte, örvendetes eredménye lett, amennyiben az I. sz. pályamunka, mely a követelményeknek minden tekintetben megfelelt, elnyerte a teljes pályadíjat (szerzője Kriston

Antal.) a 2. sz. buzditásul megdicsértetett (szerzője: Tóth Elek) míg a harmadik számú méltánylásban részesült. A társulat a legutóbbi gyűlésen egyhangúlag elhatározta, hogy a már régóta ter-

vezett nyílt ülést ez éven meg fogja valósítani, melyen a program részleteit a tagok munkálkodásának legsikerültebb termékei fogják alkotni.

HIREK.

Kedves olvasóinknak kellemes és boldog husvéti ünnepeket kívánunk.

Tisztelettel kérjük ismételten azokat az előfizetőket, kik még eddig nem küldték be előfizetéseiket, — jöllehet előző megjelent lapszámainkat elfogadták, — szíveskedjenek postafordultával beküldeni, hogy a lap küldése fennakadást ne szenvedjen.

Joghallgatók figyelmébe! Tudatjuk a joghallgató urakkal, hogy az alapvizsgák *junius 10-én* kezdődnek. Első lesz a *harmadik* alapvizsga; a másik kettőnek a sorrendje még nincsen megállapítva. Mindenik alapvizsga díja 33 korona. Kérvények június 10-ig adandók be a dékáni hivatalba. Egyuttal megjelöljük azokat a könyveket is, melyekből készülni kell. A III. alapvizsgára magánjogból Kolozsváry 2. kötete; anyagi büntetőjogból Dr. Gerőcz tankönyve, eljárásból Vámbéry vagy Finkey. A II. alapvizsgára gazdaságtan Földes (elméleti és gyakorlati), pénzügyben Mariska, Közjog Nagy Ernő (legújabb kiadás) és Ottevényinek most megjelent munkája, melyben a legújabb törvényeket (1912—13.) tárgyalja. I. alapvizsgára Cyhlarz Római joga, esetleg Bozóky, Vécsy, vagy Szentmiklósy is lehet,

alkotmánytörténetből Timon. Akadémiai és jogászegyleti pályamunkák beadásának határideje május 1.

Első diák a husvéti ünnepválasztók közt Illyés István IV. é. hh. lett. A második diák Körössy István IV. é. hh. lett.

Bathó János-nak, aki lassanként már túl van a csak pataki piákoknak szóló nóta íráson, akinek akárhány nótája már a nagy közönségé, Magyarországé, „Újabb Bathó-nóták“ című könyve megjelent. Ez az újság még csak tavaly emlékezett elismeréssel az ő nótái első kötetéről, mint aktualitásról s ma már egy ugyanolyan terjedelmű nótagyűjtemény kerül megint elénk. — Ezek a darabok könnyed folyású, hangulatos, a szöveggel mindig összhangzatos, újsággal ható nóták. Kierzik belőlük a kedves, dallamos modor, a nagyon mély érzés, az ízig vérig való magyar nóta-hangulát: a vigadás, a szomorkodás. — Ha úgy közénk vetődik néha egy-egy új nótájával, eldanolja, muzsikálja párszor s aztán soha sem hallgat el közöttünk. Vidéken már új nótának daloljuk el. Ez a mi terjesztésünk, a diákoké. A könyve is ezt szolgálja. Mikor mi danoltuk, még mindig szerettük. Hiszszük, hogy a könyv után is szeretni fogják. Elfogulatlanúl, nem

azért, mert közénk tartozó, de mert érdemes szerző, igazi nótás-lelkű ember, ajánlhatjuk a könyvét. Ára 2 korona. — Ezzel kapcsolatosan említjük meg, hogy a husvéti ünnepek után két kurucnótája fog, mint önálló munka, megjelenni. Az utóbbinak ára 1 korona lesz. — A mű kiadóhivatalunknál megrendelhető.

A „Főiskolai Jogászegylet“ f. hó 2-án tartott közgyűlésében tárgyalta a „Kassai Jogászegylet“ átiratát, melyből kitűnik, hogy az Egylet megbotránkozását fejezte ki a Rákóczi fedelmet sértő Szegfű könyve felett s elhatározta egy országos, főiskolai demonstráció rendezését, melyre meghívja a Sárospataki Jogászegyletet is. Közgyűlés ifj. Rácz Lajos indítványára egyhangúlag szintén megbotránkozását fejezi ki a könyv tartalma felett és kimondja, hogy az ápr. 26-án rendezendő Rákóczi napon küldöttei (Gesztelyi Nagy László elnök, Homonnay Zoltán alelnök helyettes és ifj. Rácz Lajos

jegyző) által képviselteti magát s a sárospataki Rákóczi vár falára futó horostyán levelekből font koszorút helyez a fejedelem sírjára. Mint értesülünk, mintegy 10—15 önként vállalkozó joghallgató is csatlakozik a hivatalos küldöttséghez. Egyébként a kassai Rákóczi napon egy országos nevű szónok és az egyetemi énekarok is fognak szerepelni.

Kiss Géza hittanhallgató a „Mi szerelmünk“ című verses kötete megjelent. Ára 1 kor. 50 fill. Kiadóhivatalunk útján megrendelhető.

A március 15-iki mulatságon felülfizettek, illetőleg jegyeiket megváltották: Sárospataki függetlenségi párt 40 kor., Kósa Sándor 5 kor., Csontos József és dr. Kiss Sándor 3—3 kor., Kiss Gyula (Végardó) 2 kor. 40 fill., Zilahi Kiss Jenő és özv. Rácz Ábrahámné 1—1 kor., P. Nagy Pál 40 fill. és Bóna Miklós 20 fill. Köszönettel és hálával nyugtazza a Rendezőséget.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Többeknek. kéziratot nem adunk vissza, valamint névtelen levelekre nem válaszolunk.

Flamma. A novellát most hozzuk, a versek helyszüke miatt a jövő számba maradnak, Boldog ünneplést! Üdv és kézcsók.

Gy. J. Hozzuk mind a két verset s egyben köszönjük. Kellemes husvétot kívánunk, ünnep után levél megy. Üdv.

M. S. Bpest. Köszönjük a jóakaratot, de 5 verse közül egyet sem közölhetünk. Mind nagyon gyenge s kezdetleges. A küldendő kézirat idejét múlta. Próbálkozzon prózát küldeni, hátha az jobb lesz.

... çois ... back : Nem kötelezhetjük le. Jobbat kérünk.

Modern könyvtár. A küldött bírálati tisztelet példányokat köszönettel vettük, azonban lapzártakor érkezett, így csak a következő számban ismertetjük.

Mikor ... Verse jó ; felül áll az átlagon. Ha lesz hely, esetleg a jövő számban hozzuk.

D. H. Helyben. Beküldött válasza nem tárgyilagos ; egyéni érdekek reklamározására lapunk nem kapható.

S. P. Helyben. Későn érkezett, majd visszatérünk reá.

Szerkesztőségeknek. Kérjük a cserepéldányok pontos küldését.

A főiskolai könyvkereskedésben bárhol megjelent könyvek eredeti bolti árban kaphatók.

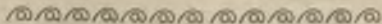
Nagy raktár: Jogi, theologiai, szépirodalmi, imakönyvekből és ifjúsági iratokból. Írószerek, levélpapírok, hegedü-kellékek, festészeti és fényképészeti cikkek jutányos áron kaphatók. — Vidéki megrendeléseket azonnal elintézzük, 20 koronan felüli megrendelést bérmentve küldünk.

Főiskolai könyvkereskedés és könyv-
kötészeti kezelőség. Sárospatak.

Nagy választék képeslapokban, he'enkint ujdonság!
Bel- és külföldi ujságok, folyóiratok előfizetési irodája!

LILI: Béla, csak akkor fog tet-
szeni nekem, csak akkor le-
szek szerelmes magába, ha
Miglécz-cipőt visel!

A modern kor igényeinek min-
den tekintetben megfelelő mun-
kám kivívták ugy Sárospatak,
mint megyénk közönségének
teljes elismerését, pártfogását.
A tisztességes verseny eszkö-
zeinek felhasználásával, az ele-
gancia és izlés feltételeinek ki-
elégítésével

sikerült hatalmas vevőkört alkotni.

A tavaszi szezon kezdetén fel-
hívom a közönség b. figyelmét
a dr. Kapitány Andor-féle eme-
letes házban (Rákóczi-ut) lévő

divatcipő-üzletemre!

Az igen tisztelt közönség b.
pártfogását továbbra is kérve,
vagyok kitünő tisztelettel

Miglécz János Sárospatak.

Müller Ármin sárospataki divatáru kereskedő

ajánlja dús választékú férfi-kalap és finom
fehérneműt. A tanuló-ifjúságnak
kedvezményes olcsó árak; ün-
neputáni s részletfizetésre is.

Legrégibb

és leghirnevesebb vendéglő Sárospatakon a

Feldmesser Herman

a mai modern igényeket teljesen kielégítő

vendéglője!

Izléses vendéghelyiség, kitűnő magyar konyha, jó bor, valódi kőbányai sör, kényelmes szállodai szobák. — Az ifjúság részére izletes villásreggeli ::

kedvezményes áron

A legpontosabb, legelőzékenyebb kiszolgálás.

Harstein Lajos

cukrász ajánlja a legfinomabb teasütemények kilóját 5 K-ért.

Süteményei, tortái elsőrendűek.

Vidéki megrendelések, eljegyzési és menyegzői torták jutányos áron készülnek.

S HA NINCS STENDIG S.

pontosan járó órája, keresse meg

órás és ékszerész sárospataki üzletét, mely a legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. — Zseb és ébresztő órák, arany ezüst és szíj láncok, mindennemű ékszerek a legnagyobb választékban kaphatók. — Villanylámpák a legkülönbélebb kivitelben, 6 óráig égő elemi csak 50 fill. Becserél s javít órákat két évi jótállással

'HUNGARIA'

mosó s vegytisztító intézet S.-Patakon.

Van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy a Rákóczi-utcán a mai kornak teljesen megfelelő

vegytisztító intézetet

létesítettem. Elvállalok minden e szakba vágó munkát, u. m férfi- és női ruhák, keztük, függönyök, szalagok, csipkék, nyakkendők és fehérneműök tisztítását. Kelme és ruhafestést minden színre elvállalok. A n. é. közönség b. pártfogását kérve, maradok

tisztelettel

Neumann Mór mosó és vegytisztítóintézete.
Gallérok 7 nap alatt készülnek. Szőrmé tisztítás.

A

'Központ'

vendéglőben

minden, ami jó. kapható. Kőbányai sörök, izletes ételek, különféle villásreggelik, kitűnő zaclik, jó borok. Ezenkívül elvállal bankettek rendezését, bálokban ételek és italok szolgáltatását s jó, tiszta kiszolgálásról gondoskodik

Klein Ábrahám,

a „Központ” tulajdonosa.

Alapított 1890. Alapított 1890.

Spitz Antal

órák és ékszerész Sárospatak.

Ajánlja dus raktárát mindennemű ékszerek, nászajándékok és elsőrendű zsebórák beszerzésére. — A nemes tanuló-ifjuságnak, lolkész tanító uraknak árfelemelés nélkül előnyös részletfizetésre is.

Vidékre a legnagyobb készséggel választékot küldök. Javítások a legpontosabban eszközölteknak. Kitiűő villany-eleműnk van!!

Koméniusz

mozgószínház Sárospatakon.

Tökéletes, szolid képek a francia Pathé Frères világhírű cégtől. — Gyönyörű vidékek, állatfajok, ipari telepek, természeti szépségek ismertetése minden előadáskor.

Kitűnő előadások!

Minden vasárnap két előadás. D. u. 4—6-ig és 8—10-ig. Belépti díjak: zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fill. II. hely 60 fill., III. hely 40 fillér. Főiskolai, tanítóképezdei ifjak és gyermekek jegye a magasabb helyre érvényes. AZ IGAZGATÓSÁG

Burger Lajos uri szabó, hazai és angol szövet raktár.

Készít mérték szerint zakko öltönyt 40 K és feljebb, zsaket öltönyt 70 K és feljebb, továbbá mindenféle öltönyöket a legjutányosabb árban. Ref. papi palástokat selyemből 110 K. Selyemből bársony előrésszel 120 kor. jótállás mellett. Tanulóknak és akadémiai hallgatónak kedvezményes fizetési feltételeket adok. Kovald Péter és Fia országos hírvégytisztító gyárának egyedüli képviselője Sárospatak

„AMERIKA“-szálloda

és vendéglő Sárospatakon. a vasut mellett. Olosó, kényelmes, tiszta szobák. A vendéglőben kiváló jó magyar konyha, elsőrendű hegyaljai tiszta borok.

Tulajdonos Ornstein Ignác Sárospatakon.

Legolcsóbb cipő beszerzési forrás Stecher Márkus cipőüzletében Sárospatakon!

Mindennemű férfi-, női-, fiu-, leány és gyermekecipők dus választékban. Amerikai, angol és francia cipőkülönlegességek legjutányosabb árban. Cipősámfák is kapkátók. — Tanulóifjuságnak kedvező fizetési feltételek mellett!